

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1CoE/462/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114209445
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114209445.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advocate s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému Y. Y., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom: R. XXXX/XX, XXX XX F. F., zast. Urbáni & Partners, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., so sídlom exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp.zn. EX 8029/14, na vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 2257,92-Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1Er/1439/2014-49 zo dňa 20.08.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku č. I. p o t v r d z u j e.

Oprávnený je povinný n a h r a d i ť povinnému trovy odvolacieho konania vo výške 64,85-Eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd, konajúci ako súd exekučný, napadnutým rozhodnutím podľa § 50 ods.1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „Exekučný poriadok“) v prvom výroku vyhovel námietkam povinného proti exekúcii. V druhom výroku návrh povinného na povolenie odkladu exekúcie zamietol.

V odôvodnení predmetného uznesenia okresný súd uviedol, že exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu pri Slovenskej rozhodcovskej, a.s. sp.zn. SR 03048/12 zo dňa 27.07.2012. Dňa 11.09.2014 bolo na tunajší súd prostredníctvom exekútora doručené podanie povinného, označené ako námietky voči exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie. Povinný uviedol, že nesúhlasí so začatou exekúciou, preto že exekučný titul je po materiálnej stránke nevykonateľný, pretože rozhodcovské konanie prebehlo na základe žaloby zo spotrebiteľskej zmluvy- zmluvy zo spotrebiteľského úveru, zo dňa 23.06.2010, ktorej súčasťou bola rozhodcovská zmluva zo dňa 23.06.2010, ktoré mali povahu predtlačných formulárov bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu, v ktorých bola obsiahnutá rozhodcovská doložka a ktorá je podľa jeho názoru na základe ustálenej línie všeobecných súdov neprijateľnou podmienkou. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17CoE/175/2012 zo dňa 26.10.2012 ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 26.10.2012. Domáhal sa, aby súd námietkam v celom rozsahu vyhovel a exekúciu zastavil a zároveň, aby do jej zastavenia exekúciu odložil. Žiadal o priznanie trov konania vo výške 128,84-Eur na účet svojho právneho zástupcu. K uvedenému podaniu povinného sa vyjadril dňa 19.03.2015 oprávnený v tom zmysle, že z uzavretej zmluvy o úvere medzi oprávneným a povinným vyplýva, že úver bol povinnému poskytnutý na výkon zamestnania, a preto treba chrániť dobrú vieru veriteľa. S poukazom na zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z., po novelizácii pod č. 129/2010 Z.z. uviedol, že žiadateľ o úver v čase poskytnutia úveru nemusí byť podnikateľom alebo zamestnaný, čo pre právnu kvalifikáciu povahy poskytnutého úveru je úplne postačujúci prejav vôle uvedený v zmluve. Zákonodarca podľa

oprávneného v uvedených zákonoch upravil špeciálne prípady, keď záujemca o úver ešte nie je podnikateľom, ani zamestnaný, avšak má záujem využiť úver na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. V tejto súvislosti preto oprávnený poprel, že zmluva mala charakter spotrebiteľskej zmluvy. Ohľadne rozhodcovskej zmluvy uviedol, že uzavretie zmluvy o úvere nebolo podmienené uzavretím rozhodcovskej zmluvy, pretože táto bola na samostatnom liste papiera, ktorá mohla byť ale aj nemusela uzavretá spolu so zmluvou o úvere. Pri vzniku sporu zo zmluvy o úvere má každá strana možnosť voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, pretože sa jedná o nevýhradnú rozhodcovskú doložku, čoho následkom je skutočnosť, že ak rozhodcovskú zmluvu žiadateľ neuzavrie, eventuálny spor zo zmluvy o úvere sa bude riešiť súdnou cestou. Je logickou skutočnosťou, že pokiaľ by zo strany dlžníka došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, bude to práve veriteľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, t.j. buď cestou rozhodcovského konania alebo súdneho konania, kedy následky takého procesného kroku už upravuje príslušné procesné právo a nie rozhodcovská zmluva. Na základe uvedených skutočností preto oprávnený mal za to, že sa v tomto prípade jedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, a preto navrhol, aby súd podanie povinného zamietol, resp. mu nevyhovel. Ďalej okresný súd uviedol, že zmluvu o úvere, uzatvorenú dňa 23.06.2010 medzi oprávneným a povinným, súd považuje za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“). Rozhodcovská zmluva uzatvorená medzi oprávneným a povinným nebola individuálne dojednaná, obsahuje v sebe ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného ako spotrebiteľa, jej ustanovenia dávajú v prípade sporu zo zmluvy o úvere na výber z možností riešenia sporov tej zmluvnej strane, ktorá by bola na strane žalobcu, obrátiť sa buď na všeobecné súdy alebo na rozhodcovský súd uvedený pod čl. I. rozhodcovskej zmluvy, v konečnom dôsledku v prípade, ak by uplatnil svoje nároky oprávnený v postavení veriteľa na rozhodcovskom súde, bol by povinný ako spotrebiteľ nútený sa rozhodcovskému konaniu podriaďiť, a preto je neprijateľnou (neplatnou) zmluvnou podmienkou, čo spôsobuje nevykonateľnosť exekučného titulu, ktorý z tohto dôvodu má účinky paktu. Na základe uvedených skutočností súd námietkam povinného vyhovel, a preto je nadbytočné, aby rozhodoval aj o povolení odkladu exekúcie. Od vznesenia námietok proti exekúcii nie je možné vykonávať úkony exekúcie exekútorom, teda nedochádza k postihovaniu majetku povinného, teda už v súčasnosti je dosiahnutý účel odkladu exekúcie. Z uvedeného dôvodu preto súd návrh povinného na povolenie odkladu ako nadbytočný zamietol.

Proti výroku č. I uznesenia okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní uviedol, že:

- postavenie povinného ako spotrebiteľa razantne odmieta. Povinný v zmluve o úvere uviedol a aj osobitne podpísal, že poskytnuté finančné prostriedky sú na účel zamestnania. Zákon č. 258/2001 Z.z. neustanovuje, že žiadateľ v čase poskytnutia úveru na podnikanie, zamestnanie alebo povolanie musí byť podnikateľom alebo zamestnaný, preto pre právnu kvalifikáciu povahy poskytnutého úveru je úplne postačujúci prejav vôle uvedený v zmluve,
- rozhodcovská doložka v rozhodcovskej zmluve je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Z rozhodcovskej doložky vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli na tzv. alternatívne určenej právomoci súdu na riešenie sporov. V závislosti od druhu podanej žaloby prichádzalo teda do úvahy buď rozhodcovské konanie alebo konanie pred všeobecným súdom, - je zrejmé, že z § 53 ods.4 písm. r) OZ v žiadnom prípade nevyplýva úmysel zákonodarcu zakázať rozhodcovské konanie úplne, ale iba ho obmedziť,
- je úplne nepochybné, že tzv. alternatívne rozhodcovské doložky sú právne prípustné, a to jednak v zmysle vnútroštátneho práva, ale aj európskeho práva. V zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej aj ako „Smernica“) sa neprípustnosť týka len rozhodcovského konania, ktoré nespadá pod príslušné právne predpisy.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

K odvolaniu oprávneného sa vyjadril povinný v tom zmysle, že okresný súd rozhodol po skutkovej a právnej stránke v súlade s platnou legislatívou, jeho rozhodnutie je potrebné považovať za správne a spravodlivé. S poukazom na predchádzajúce vyjadrenia v danej veci navrhol, aby odvolací súd

napadnuté uznesenie vo výroku ktorým bolo vyhovené námietkam voči exekúcii potvrdil. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania v zmysle vyhlášky č.655/2004 Z.z., a to za podanie vyjadrenia k odvolaniu oprávneného vo výške 64,85-Eur (1 úkon právneho zastúpenia 91,29-Eur, 1 úkonu 45,645-Eur + 1x režijný paušál 8,39-Eur = 54,04-Eur + 20% DPH-10,81-Eur = trovy právneho zastúpenia celkom 64,85-Eur).

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu podľa § 374 ods. 4 O.s.p., nakoľko nemienil odvolaniu vyhovieť.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, preskúmal vec v rozsahu danom § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods.1, ods.2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 52 ods.1, ods.4 OZ (vždy v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (ods.1). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (ods.4).

Podľa § 53 ods.1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.4 písm. r) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods.5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice R 93/13 EHS z 05.04.1993; zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Z citovaného ustanovenia Exekučného poriadku vyplýva, že exekučný súd je predovšetkým povinný skúmať či exekučný titul, na základe ktorého má byť vedená exekúcia, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle zákonných ustanovení vzťahujúcich sa na exekučné konanie. Súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania (na návrh ale aj bez návrhu) a v prípade zistenia, že nie sú dané podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne reagovať.

Preskúmaním predmetnej úverovej zmluvy, uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 23.06.2010, bolo preukázané, že povinný si od oprávneného nepožičal finančné prostriedky na podnikateľské účely, pretože úverová zmluva neobsahuje takéto údaje, pričom v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Odvolací súd teda nemal pochybnosť o tom, že zmluva o úvere a ako aj rozhodcovská zmluva uzavreté medzi oprávneným a povinným dňa 23.06.2010 sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 52 a nasl. OZ aj s ohľadom na predmet činnosti oprávneného a postavenie povinného.

Podľa odvolacieho súdu rozhodcovská zmluva spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská zmluva je zmluvou, u ktorej je význam posudzovania kritérií, či sa jedná o neprijateľnú podmienku zvýraznený tým, že na jej základe sa deleguje právomoc prejednať spor súkromnou osobou. Spotrebiteľ sa vzdáva ústavného práva na prejednanie jeho vecí pred štátnym súdom. Preto je dôležité, aby nad všetky pochybnosti bolo preukázané, že spotrebiteľ skutočne chcel a uzavrel rozhodcovskú zmluvu, v zmysle ktorej došlo k delegovaniu právomoci na prejednanie sporu súkromnou osobou. Vzhľadom na obsah rozhodcovskej zmluvy, ktorý bol vopred pripravený dodávateľom (na predtlačenom formulári) len ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ si bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie. Rozhodcovská zmluva na základe ktorej vznikol exekučný titul umožňujúca výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Dojednanie rozhodcovskej zmluvy nemožno bez pochybnosti označiť za osobitne vyjednané a dané na výber, pričom v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Rozhodcovská zmluva bola predložená spolu so zmluvou o úvere v ten istý deň, pričom rozhodcovská zmluva sa môže meniť alebo zrušiť výlučne písomnou dohodou zmluvných strán vyhotovenou vo forme dodatku k tejto zmluve s úradne overenými podpismi zmluvných strán. Uvedené nemožno považovať za prospešné pre spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 OZ neplatná.

Odvolací súd ďalej považuje za potrebné ozrejmiť znenie dôvodovej správy k § 53 ods.4 písm. r) OZ. V dôvodovej správe sa totiž píše inter alia, že „spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú“. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) OZ nie je len o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale o dôsledkoch, či doložka nenúti podrobiť sa arbitráži.

Je potrebné dodať, že na spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy aplikujú spotrebiteľské právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a v jeho prospech, bez ohľadu na to, podľa akých zákonov bola spotrebiteľská zmluva uzavretá. V zmysle vyššie citovaných ustanovení OZ právne nemá význam skutočnosť, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka, alebo či došlo k tzv. voľbe práva medzi účastníkmi. Rovnako by bolo právne irelevantné, že oprávnený si v rozhodcovskom konaní uplatnil svoju pohľadávku ako pohľadávku zo zmenky vystavenej podľa zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch. V takomto prípade ide o rozpor so zákonom, respektíve minimálne o snahu obísť právne normy o spotrebiteľských právnych vzťahoch. Označenie zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu podľa Obchodného zákonníka nie je žiadnou prekážkou na aplikáciu všeobecných ustanovení OZ o spotrebiteľských zmluvách, medzi ktoré patria aj ustanovenia § 52 a nasl., týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu a s dôvodmi, na ktoré poukázal ohľadom konštatovania absolútne neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve upravenej v OZ. Je v záujme spravodlivého usporiadania vzťahov potrebné vylúčiť zo života spotrebiteľov nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Z uvedeného dôvodu posúdenie rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej, je vecne správne a v súlade s právom. Rozhodcovský rozsudok, ktorý vzišiel z rozhodcovského konania založeného neplatnou rozhodcovskou zmluvou, nemôže byť zákonným exekučným titulom na vykonanie exekúcie, a to ani z časti. Je materiálne nevykonateľný, čo je neodstrániteľná prekážka brániaca exekúcii a dôvod na nevydanie poverenia v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, zastavenie exekúcie či vyhovieť námietkam voči exekúcii.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a uznesenie okresného súdu vo výroku č.I. podľa § 219 ods.1, ods.2 O.s.p. potvrdil.

Výrok č. II uznesenia okresného súdu ako odvolaním nenapadnutý, zostáva nedotknutý.

Povinný mal v odvolacom konaní úspech, má preto podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd priznal povinnému náhradu trov odvolacieho konania za podanie vyjadrenia k odvolaniu oprávneného, v ním uplatnenej výške (64,85-Eur), nakoľko tento úkon bol preukázaný zo spisového materiálu; a odmena a náhrada

zaň bola uplatnená v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.